

סיפורים רוגעים

— מאת יוסף פרידלנדר —

רשימותיו הקצרות של אהרן קווד שרויות באווירה שקטה, ונופי אדם וטבע צנועים ושלוים מגוונים אחת חושותיה ומרחיבים את תודעתה, ביסודה של התודעה טבועה האמונה, כי בטוב העולם בידון, ואף גורלו של הפרט, עד כמה שלא יתלבט במאבקים אישיים וחברתיים, לא יחרוג מסדרי עולם תקינים ויציבים. מבחינה זו תורת כתיבתו של קווד אל הימים הרחוקים והטובים, כאשר היסופרים הצמידו את עטם ליצר הטוב בלבד והשקיפו על גיבוריהם מתוך אספקלריה של אהדה והערצה והשיחתפוט חמה בגורלם. בדומה לכך נוהג המחבר לשתף עצמו באירועי גבוריו ולהזדהות עם תחושותיהם מתוך הרמאות, לבבית ופשוטה.

ברשימה קצרה, „אות הסבל“, מעלה קווה דמות אשה שרידת השואה, שכל דמותה טובעת בים של אהבה וחמלה. „באחת התחנות עלתה אשה צעירה ויפה מאד. בהירות פניה הפיצה אור. הכל הביטו בה תוך השתאות, ספגו דמותה... היא לא האפילה על הנשים בקרבתה, אלא הוסיפה גם להן, לבנות מינה, מחיבה, מקסמיה. העלחה גם אותן, את כולן העלתה... הבחינו במספר הטבוע באציל ידה, הטבוע באיזו קלות, משל חששו להנאיב לה, ואת הסבל הוסיף להעריצת רואיה נופך של חמלה.“ אפילו האות של אושוויץ אינו מסוגל להוציא את קווה מכליו. הוא מעריך אותן, „הטבוע באיזו קלות, משל חששו להנאיב לה“, בעטרה של חמלה לה והעריצה, כאילו היחה זו כתובת קעקע סתם, שבאה לשם התגדרות והתפנקות.

רשימות רבות מתוך הספר „ערב ובוקר“ (סיפורים ורשימות), הוצאת „המגורה“, תל-אביב) מעלות חוויות של הווי השרות הפקידותי במפעל גדול. עיבו של המחבר מכוונת כלפי מטה, לצדם של הפקידים הקטנים, לפועלים שהיו לפקידים, ואשר כל עבודתם תלויה ביחסם של הגבוהים מהם אליהם.

עיקר כוחו של קווד בהעלאת „האנשים הקטנים“, הדורשים כל כך מעט מן האחרים, מתקיימים בצנע שבצנעה, מהלכים בשולי המציאות, וכל הסערות הגדולות והקטנות של הקיום ואי-הקיום בזמננו חולפות על ידם ואינן נוגעות בהם כלל. לפעמים מתעורר הרושם, שגבוריו של קווד חיים ב„שמורת טבע“ מיוחדת, שעינו של המחבר צמודה אליה בלבד. קווה רואה אותם בצערם הרב, בשינונם המועט, באלומותיהם הצנועים ובאכזבותיהם הקטנות, ומספר על כך ברשימותיו הצנועות והרגועות.

תיקון

אפרים קישון הוא חבר באגודת הסופרים הישראלית זה שנים רבות — העמידו מטעם האגודה את דוד גלעדי על טעותו, בכתבו ברשימתו לפני שבועיים, „אלף הגדיים של קישון“, כי הוא אינו חבר האגודה. ועם המעוניינים בתיקון זה הסליחה.